

Til Stavanger at lesa oljuverkfrøði

Fróðskaparsetur Føroya og Høgskolen i Stavanger hava gjørt eina samstarvsavtalu, sum gevur føroyingum møguleika at lesa oljuverkfrøði á Háskúlanum í Stavanger. Talan er um útbúgving innan oljutøkni á altjóða støði

Eiríkur Lindenskov

Fyri trimum árum síðani varð Høgskolen i Stavanger stovnaður. Hesin skúli liggur - sum navnð sigur - í Stavanger, oljuhøvuðsstaði Noregs.

Grundarlagið undir skúlanum er samanleggingin av sjei ymsum skúlum. Teir vóru Høgskolesenteret í Rogaland, Norsk hotellhøgskole, Rogaland musikkonservatorium, Sosialhøgskolen i Stavanger, Stavanger lærarhøgskole, Stavanger sykepleierhøgskole og Den norske kirkes menighets-høgskole.

Lestrartilboði eru býtt sundur í sjei deildir. Deildin fyri humaniteru lærugreinar, fyri listagreinir, fyri lærarútbúgving, fyri tøkniliga-náttúruvísundarlaga greinir, fyri heilsu- og sosial-lærugreinar, fyri búskap, mentan og samfelagsfrøði eins og deildin fyri Norsk hotellhøgskolen.

Vegleiðing til doktorgrad

Tá Sosialurin og Dimmalætting herfyri vitjaðu í Stavanger, stukk vit inn á gólvíð á Háskúlanum í Stavanger og Stavanger Maritime Skole, har tey serliga búgva út fólk til at arbeiða í oljuvinnuni.

Høgskolen í Stavanger hevur í hyggju at gerast lærður háskúli -

universitet. Undirvísingartilboðini spenna tí víða til alt frá tónleiki til støddfrøði. Onkrar lærugreinar eru væl eignaðar til víðari útbúgving ella sum grundarlag fyri víðari lestri. Høgskolen kann á summum økjum búgva fólk út á høvuðslærugreinastøði og vegleiðir lesandi móti doktrarágrad á økjum, har skúlin hevur serkunnleikan.

Men tað er oljuvinnan - og samstarvið millum føroyskar og norskar lærustovnar, sum hevur fingið føroyskar tíðindamenn at leita sær til Stavanger. Tað er soleiðis, at tvær avtalur er gjørdar við skúlar í Stavanger, og skúlar í Føroyum. Onnur avtalan er millum Tekniska skúlan í Havn, Tekniska skúlan í Klaksvík, Maskinmeistaraskúlan og Sjømannsskúlan øðrumegin og Stavanger Maritime Videregående Skole hinumegin.

Hin avtalan er gjørd millum Fróðskaparsetur Føroya og Høgskolen i Stavanger HiS.

Óli á skeið

Hetta samstarv er fingið í lag gjøgnum samband, sum ALS hevur fingið í lag. Endamálið er at geva føroyingum, sum ætla sær at útbúgva seg innan oljuvinnuna, møguleika at gera hetta í Noreg, umframt at skeið og eftirútbúgving eisini kann fáast har.

Ætlanin er eisini at lærarar skulu

fáa høvi at kunna seg innan oljuvinnuna, og tí ber avtalan eisini við sær møguleikar fyri, at lærarar kunnu skifta millum skúlarnar.

Stavanger Videregående Maritime Skole var upprunaliga ein vanligur sjómansskúli. Men fyrst í sjeitiárunum lögdu teir á annan bóg, tí sjóvinnan hevði eisini aðrar avbjóðingar - nú oljuvinnan rættuliga fór at seta sín dám á samfelagið. Teir lögdu seg tí eftir at menna serkunnleika innan hesa nýggju vinnu.

Just her er ætlanin, at skúlin skal koma føroysku skúlanum til hjálpar, tí tað er har, at skeið verða tikin, sum øll fólk skulu igjøgnum, bara tey skulu eithvørt smárinndi út á ein oljuboripall. Skúlin heldur eisini skeið í boritøki, brunn-tøkni og í automatisering. Við hesum virksemin er ætlanin, at norski skúlin skal koma føroysku skúlanum til hjálpar.

Gasstøknin størri týðning

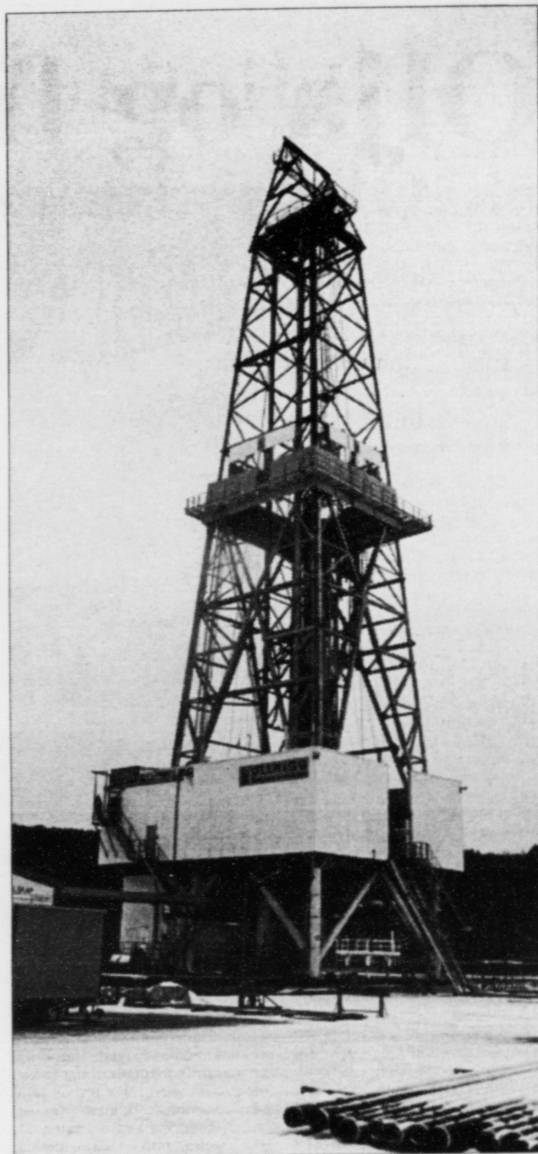
Tað er uttan iva deildin innan petroleumútbúgving, sum í hesum føri hevur størstan áhuga føroyingar. Deildin hevur í løtuni 1600 lesandi og bjóðar eina trí ára verkfrøðingútbúgving og eina tvey ára sivilverkfrøðingútbúgving. Deildin hevur sivilverkfrøðingútbúgving innan fráládatøkni, petroleumstøkni, kunningartøkni og petroleumsbúskap.

Tann trí ára háskúlaverkfrøðingútbúgvingin umfatir byggi- og annlegstøkni, elektrotøkni og dátuvíðgerð, maskintøkni og materialtøkni, petroleumstøkni og tøkniliga umhvørvisvernd.

Sivilverkfrøðingútbúgvingin innan petroleum er tað teir kalla knútapunktið á Noregsnetinum. Teir siga tað vera náttúrligt at HiS bjóðar eina sivilverkfrøðingútbúgving innan petroleum. Stavanger er miðstöðin fyri oljuvinnu í Noreg - tá oljuvinnu arbeiðir út frá hesum býi.

Men oljan verður einaferð uppi, og tí kann oljuvirksemið í Norðsjónum bráðliga fara at minka. Á Háskúlanum í Stavanger vænta teir tó, at gasstøknin tá kann fara at fáa størri týðning, og tí hava teir á skúlanum ætlanir um at seta á stovn eina útbúgving innan »frálánda-ætlaða umhvørvistøkni og umhvørvisleiðslu«.

Á Háskúlanum í Stavanger sleppa tey lesandi rættuliga at bróta upp úr nýggjum, tá tey gera størri vísundaligar kanningar fyri størri oljufølgini

Ullrigg - kanningarboritornið í Stavanger, har eitt nú royndir við nýggja borihøvdinum, sum teir vænta skal bora í føroysku undirgrundina, eru gjørdar

Eitt týðningarmikið øki í framtíðini er kunningartøkni í mun til læknaliga gransking og tøkni. Innan kunningartøkni eru eisini týdningulig sambond til petroleumss- og frálánda-lærugreinar.

Sivilverkfrøðingútbúgvingin í petroleumstøkni hoyrir til hesa deildina. Á Háskúlanum í Stavanger siga teir, at hetta er ein sera spennandi útbúgving, sum í framtíðini nógv meira fer at verða satsað upp á.

Trygd, rakstur og røkt innan petroleumss- og frálánda-virksemið eru eisini týðningarmikil lyklaðir í framtíðar menningini.

Á altjóða støði

Petroleumútbúgvingin á Háskúlanum í Stavanger er víðgittin víðurkend á altjóða støði. Soleiðis hava næmingarnir eisini í fleiri førum fingið ymsar granskingaruppgávur frá stóru oljufølgum, sum síðan rinda fyri arbeiðið. Á henda hátt sleppa tey lesandi rættuliga at vera við til at bróta upp úr nýggjum, og troyta ótráðar leiðir innan oljugransking.

Tað er sum eitt lið í hesari víðurkenning, at tað í løtuni verður arbeitt við at fáa skúlanum rætt til at geva doktrarágrad innan hetta virksemin.

Tað serliga við útbúgvingini á

hesi deildini er, at tey lesandi aftan á trí ára verkfrøðingalestur kunnu fara beinleiðis víðari til ta tvey ára longu sivilverkfrøðingútbúgvingina innan tey fyra fakøkini - fráládatøkni, petroleumstøkni, kunningartøkni og petroleumsbúskap.

Á Háskúlanum í Stavanger hava teir gjørt nógv fyri at fáa verkfrøðingútbúgvingina góðkenda á altjóða støði. Millum annað hava tey gjørt avtalu við Robert Gordon University í Aberdeen, New Mexico Institute of Mining and Technology og Gubkin institutt fyri olju og gass í Moskva. Avtalarin bera í sær, at lesandi og vísundalig starvsfólk kunnu flyta ímillum útbúgvingarstovnarnar.

Norðmenn vænta sær nógv av avtalan, sum varð gjørd við Fróðskaparsetur Føroya. Avtalan fer eisini at geva eitt nú teimum, sum lesa mál við Høgskolen í Stavanger høvi at koma til Føroya at lesa.

Hetta samstarvið venda vit aftur til í seinni grein.

